

15 maja 2019 (środa)

9.00 – 9.30 Rejestracja (MET Arsenał)

9.30 – 10.15 Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Macierzyństwo od początku i bez końca. Antropologiczna opowieść” – mgr Aleksandra Jarysz (MET Arsenał)
10.30 – Rozpoczęcie konferencji, przywitanie uczestniczek i uczestników

11.00 – 12.15 I sesja: Konteksty artystyczne,

moderatorka: dr Marzenna Wiśniewska

• dr **Bartłomiej Oleszek** (MET w Toruniu), Współczesny teatr wobec doświadczenia matczynej straty

• **Joanna Tarasińska** (UMK w Toruniu), Historia jako dramat kobiet i matek:

„(A)POLLONIA” Krzysztofa Warlikowskiego

• lic. **Żaneta Malkiewicz** (UMK w Toruniu), Performatywność obrazu. Macierzyństwo wg Elżbiety Jabłońskiej

• mgr **Magdalena Chomiak** (UMK w Toruniu), Obraz matki i dziecka w twórczości Meli Muter

• mgr **Lucyna Król** (MHF w Krakowie), Razem z matką. Próba analizy zbiorów Muzeum Fotografii w Krakowie

12.15 – 12.45 Dyskusja

12.45 – 13.00 Przerwa

13.00 – 14.15 II sesja: Konteksty literackie,

moderatorka: mgr Aleksandra Jarysz

• mgr **Łukasz Ciemiński** (Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu), Jawnogrzeszna Matka Kościoła?

Średniowieczna refleksja nad brzemiennością Marii Magdaleny

• mgr **Bartosz Arkuszewski** (UJ w Krakowie), Trudne macierzyństwo. Współczesne interpretacje kobiet wokół hagiograficznego macierzyństwa świętej Rity

• mgr **Hanna M. Łopatyńska** (MET w Toruniu), Kochające i wyrodne. Matki i macochy w kujawskich bajkach ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Toruniu

• lic. **Sara Kusz** (UJ w Krakowie), Figura matki w poezji Anny Libery (1805-1886). Macierzyństwo oczyma pierwszej krakowskiej emancypantki

• dr hab. **Anna Nosek** (UwB), „Do stóp matczynych...”. Portret matki w młodopolskim nurcie liryki wspomnieniowej

14.15 – 14.45 Dyskusja

14.45 – 16.00 Przerwa obiadowa

16.00 – 16.45 III sesja: Historyczne i

współczesne konteksty, moderator: dr Rafał Klešta-Nawrocki

• lic. **Magdalena Kowalak, Alicja**

Maciejewska (UMK w Toruniu), Macierzyństwo w kulturze czy kultura macierzyństwa - studium przypadków

• mgr **Anna N. Kmiec** (UMK w Toruniu), Antropologiczna opowieść o „byciu mamą”, czyli macierzyństwo we wspomnieniach mieszkanek osiedla Rubinkowo w Toruniu

• lic. **Justyna Targ** (UG), Macierzyństwo na styku kultur na przykładzie autobiograficznej powieści „Bojowa pieśń tygryscy” Amy Chua
16.45 – 17.15 Dyskusja

17.15 – 18.30 IV sesja: Wokół porodu,

moderatorka: dr Olga Kwiatkowska

• mgr **Kinga Kędziora-Palińska** (Muzeum Okręgowe w Sandomierzu), Akuszerka, półóg, kumy – czyli dzieci dawno, dawno temu... na podstawie badań etnograficznych w powiecie sandomierskim

• dr **Anna Kola** (UMK w Toruniu), Dziecko się rodzi, moc truchleje... Edukacyjna rola środowiskowych położnych

• mgr **Kaja Kojder-Demska** (UW),

Przekonania i praktyki dotyczące karmienia piersią wśród katoliczek i prawosławnych we wschodniej Polsce

• mgr **Joanna Gillmeister** (UG),

Macierzyństwo w kontekście europejskich procesów o czary

• mgr **Ewa Smuk Stratenwerth** (EUL w Grzybowie, Fundacja „Rodzić po ludzku”), Poród w świetle nauki i wiary

18.30 – 19.00 Dyskusja

16 maja 2019 (czwartek)

8.30 – 9.00 Rejestracja (sala widowiskowa)

9.00 – 10.15 V sesja: Historyczne i

współczesne konteksty, moderatorka: mgr Aleksandra Jarysz

• dr hab. **Bernardetta M. Puchalska-Dąbrowska** (UwB), Wzorzec macierzyństwa w dawnej hagiografii polskiej

• mgr **Jagoda Kurek** (UW), Archetyp Wielkiej Matki w polskiej kulturze ludowej

• dr **Magdalena Maciudzińska-Kamczycka** (UMK w Toruniu), Lilit, Ewa, Rachela: paradygmaty macierzyństwa w judaizmie i ich feministyczne reinterpretacje

• dr **Dagmara Jaszewska** (UKSW w Warszawie), Filozofie, idee, strategie internetowych matek – o poszukiwaniu sensu macierzyństwa w późnej nowoczesności

• dr **Agata Stanisz** (UAM w Poznaniu), Zafiksowane praktyki macierzyństwa. O skryptach działania matek w „ruchu” rodzicielstwa bliskości. Perspektywa antropologiczna

10.15 – 10.45 Dyskusja

10.45 – 11.00 Przerwa

11.00 – 12.15 VI sesja: (Nie)chciane dyskursy, moderatorka: dr Justyna Słomska-Nowak

- dr hab. **Agnieszka Gawron** (UŁ), „Żeby umarło przede mną. Opowieści matek niepełnosprawnych dzieci” – o roli książki Jacka Hołuba w dyskursie maternalnym
 - dra **Katarzyna Lewandowska** (ASP w Gdańsku), Wielka Maciora nie chce rodzić. Radykalna sztuka feministyczna wobec macierzyństwa
 - mgr **Joanna Tomaszewska** (UWr), Matki wychodzą z szafy. Kilka słów o macierzyństwie lesbijek w Polsce
 - **Agnieszka Wierzchołowska** (UMK w Toruniu), Niewidzialna rodzina. Sytuacja rodzin nieheteronormatywnych w Polsce
 - mgr **Łucja Lange** (UŁ, IBL PAN), Matki Aniołków — o macierzyństwie utraconym w XXI wieku
 - mgr **Iga Kowalska** (UW), Macierzyństwo i medycyna. Rola i doświadczenie matek w procesie leczenia anoreksji
- 12.15 – 12.45 Dyskusja
12.45 – 13.00 Przerwa

13.00 – 14.30 Panel dyskusyjny

Konfrontacje, spory, konflikty

moderatorka: dr Olga Kwiatkowska
Uczestniczki: dr hab. **Aleksandra Derra**: prof. UMK: filozofka, filolożka, tłumaczka (Instytut Filozofii UMK w Toruniu); dr hab. **Agnieszka Gawron**: filolożka, prowadzi badania m.in. z zakresu motherhood studies (Instytut Kultury Współczesnej UŁ); dr **Elżbieta Korolczuk**: socjolożka, kulturoznawczyni (Uniwersytet Södertörn w Sztokholmie, UW); dr **Katarzyna Lewandowska**: historyczka sztuki, feministka, kuratorka (ASP w Gdańsku)

14.30 – 14.45 Przerwa

14.45 – 16.00 VII sesja: Konteksty międzykulturowe, moderator: dr Hubert Czachowski

- dr **Katarzyna Mirgos** (UG), Matki bohaterów, matki morderców. Macierzyństwo i nacjonalizm w Kraju Basków
 - lic. **Ewa Kozik** (UŚ w Katowicach, UJ w Krakowie), „Matka-Polka” we Francji: kulturowe uwarunkowania macierzyństwa
 - dr **Karolina Radłowska** (UwB), Rola i znaczenie macierzyństwa na łamach „Życia Tatarskiego” (1934-39)
 - dr hab. **Katarzyna Kość-Ryżko** (Ośrodek Etnologii i Antropologii Współczesności PAN), „Bycie matką” jako podstawowy wyznacznik tożsamości kobiet-uchodźczyń w Polsce. Przyczyny, skutki i ich konsekwencje akulturacyjne
 - dr **Jacek Splisgart**, mgr **Alicja Ozga** (UG), Mądre żony i dobre matki. Tradycyjne i współczesne aspekty macierzyństwa w Japonii
- 16.00 – 16.30 Dyskusja

16.30 – Zakończenie sesji, podsumowanie obrad

Muzeum Etnograficzne
im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej
w Toruniu 1959-2019

Polskie
Towarzystwo
Ludoznawcze
Oddział w Toruniu

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Macierzyństwo. Antropologiczna opowieść

Konferencja naukowa

Toruń,
Muzeum Etnograficzne im.
Marii Znamierowskiej-
Prüfferowej
15-16 maja 2019 r.